

สรุปการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้จากการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ภาควิชาการศึกษาจัดโครงการประชุมสัมมนาเพื่อพัฒนาแผนกลยุทธ์และการจัดการความรู้ ในวันพฤหัสบดีที่ 17 กุมภาพันธ์ 2554 ณ โรงแรมลีลาวดีปาร์ค แอนด์ โฮเต็ล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในการจัดกิจกรรมจัดการความรู้จากการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน นั้น ดำเนินการโดยให้คณาจารย์ นำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียน และร่วมกันอภิปราย ชักถาม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปความเพื่อนำไปใช้ ประโยชน์ โดยมีคณาจารย์เข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์	แก้วอุไร	หัวหน้าภาควิชาการศึกษา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจโรจน์	แก้วอุไร	กรรมการจัดการความรู้ภาควิชาการศึกษา
3. รองศาสตราจารย์เทียมจันทร์	พานิชย์ผลินไชย	
4. รองศาสตราจารย์บุหงา	วชิระศักดิ์มงคล	
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์	สุทธิรัตน์	
6. ดร.อมรรัตน์	วัฒนาธร	
7. ดร.ภูฟ้า	เสวกพันธ์	
8. ดร.ปกรณ์	ประจันบาน	
9. ดร.เอี่ยมพร	หลินเจริญ	
10. ดร.สายฝน	วิบูลรังสรรค์	
11. ดร.อังคณา	อ่อนธานี	
12. ดร.อ้อมจิต	แป้นศรี	
13. ดร.ธิตยา	บงกชเพชร	
14. อาจารย์กฤษณา	วรรณกลาง	
15. อาจารย์ชำนาญ	ปานางษ์	
16. อาจารย์วิเชียร	ธีรรงค์โสทธิสกุล	
17. อาจารย์ชนิดดา	ภูหงษ์ทอง	
18. อาจารย์สกันธ์ชัย	ชนะนนท์	

ตารางนำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียน

ดำเนินรายการ โดย ดร.อังคณา อ่อนธานี

ที่	ชื่อโครงการ	ผู้เสนอโครงการวิจัย
1	ศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนที่เน้นการสร้างความรู้ความตระหนักและความศรัทธาต่อวิชาชีวเคมีสำหรับนิสิตหลักสูตรคู่ขนาน	อ.กฤษณา วรรณกลาง
2	การศึกษาผลของการสอนตามแนวจิตตปัญญาศึกษา ในรายวิชาความเป็นครู 366111 ที่มีต่อแนวคิดในวิชาชีวเคมีของนิสิตชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2552	ดร.ภูฟ้า เสวกพันธ์
3	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจเรียนในวิธีสอน วิชาการเปรียบเทียบวิจัยทางสังคมศาสตร์ ของนิสิตระดับปริญญาโท ที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ กรณีศึกษา เทคนิคการสอนแบบ Jigsaw	ดร.อ้อมจิตต์ แป้นศรี
4	การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนรายวิชา 366513 ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ เรื่อง การสุมกลุ่มตัวอย่าง สำหรับนิสิตหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	ดร.ปกรณ์ ประจันบาน
5	จิตตปัญญาสู่จิตวิทยาการสอน : รู้เขา รู้เรา	อ.ชนัดดา ภูหงษ์ทอง
6	ผลของการเรียนโดยใช้การเรียนรู้เป็นคู่ (Learning cells) ของนิสิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	ผศ.ดร.ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์
7	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานกลุ่มของนิสิตที่ได้รับการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชา การวิจัยประยุกต์ทางการศึกษา	อ.ชำนาญ ปาณาวงษ์

อาจารย์กฤษณา วรรณกลาง

1. รูปแบบการสอนที่เน้นการสร้างความตระหนักและความศรัทธาต่อวิชาชีพครู มีกระบวนการดังนี้

- 1.1 ชั้นสร้างความซาบซึ้ง เปิดเพลงเกี่ยวกับครูให้นิสิตฟังต้นชั่วโมงทุกครั้งก่อนเริ่มเรียน
- 1.2 ชั้นสร้างความตระหนัก ประกอบไปด้วยการจัดกิจกรรม
- 1.3 ชั้นพัฒนาความเชื่อมั่น นิสิตทุกคนได้รับโอกาสในการนำเสนอผลงาน/ชิ้นงานในชั้นเรียน
- 1.4 ชั้นสรุป ผู้เรียน ผู้สอน ร่วมกันสรุป/สร้างความรู้
- 1.5 ประเมินกิจกรรม นิสิตประเมินความพึงพอใจในการทำกิจกรรมท้ายชั่วโมงเกี่ยวกับตัวกิจกรรม
การเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้และตัวผู้สอน
- 1.6 ชั้นสะท้อนผล ผู้สอนสะท้อนผลการประเมินความพึงพอใจในการทำกิจกรรมของนิสิตในชั่วโมงถัดไป

2. กลุ่มเป้าหมาย

นิสิตคณาจารย์ชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนรายวิชาความเป็นครู ในภาคเรียนฤดูร้อน ปีการศึกษา 2551
จำนวน 79 คน

3. ผลลัพธ์

รูปแบบการสอนสามารถสร้างความตระหนักและความศรัทธาต่อวิชาชีพครูของนิสิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 83.10

4. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้/พัฒนา

- 4.1 เพิ่มชั่วโมงปฏิบัติ/เพิ่มหน่วยกิต
- 4.2 จัดกลุ่มผู้เรียนให้เล็กลง
- 4.3 ติดตามความตระหนักและศรัทธาต่อวิชาชีพครูของนิสิตกลุ่มนี้ไปก่อนออกฝึกสอนและหลังการฝึกสอน

5. อ้างอิง

กฤษณา วรรณกลาง. (2552). ศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนที่เน้นการสร้างความตระหนักและความศรัทธาต่อวิชาชีพครู สำหรับนิสิตหลักสูตรคณาจารย์. วิจัยในชั้นเรียน ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.

ดร.ภูฟ้า เสวกพันธ์

1. รูปแบบกิจกรรมตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา มีกระบวนการดังนี้
 - 1.1 กระบวนการในการตระหนักรู้ตนเองด้วยการสร้างจิตที่เป็นสมาธิพร้อมรับเนื้อหา
 - 1.2 เนื้อหาตามหลักการของวิชาที่บูรณาการให้เห็นความสำคัญของการเชื่อมโยงทุกสรรพสิ่งในจักรวาล
 - 1.3 สรุปเนื้อหาด้วยการสะท้อนความคิดของผู้เรียนโดยการเปิดกว้างมากกว่าเนื้อหา
2. กลุ่มเป้าหมาย
นิสิตชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนรายวิชาความเป็นครู 366111 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552
3. ผลลัพธ์
นิสิตตระหนักถึงความสำคัญในศักยภาพของตนเอง ก่อนเรียน และเรียนรู้แบบพึ่งพาอาศัยกันกับทุกสรรพสิ่งในโลกและเข้าใจเนื้อหาและจิตใจของตนเอง
4. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้/พัฒนา
กิจกรรมตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษามีความท้าทายในผลลัพธ์ของมันในด้านการพัฒนาศักยภาพความเป็นคนหลายมิติ
5. อ้างอิง
ภูฟ้า เสวกพันธ์. (2552). การศึกษาผลของการสอนตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ในรายวิชาความเป็นครู 366111 ที่มีต่อแนวคิดในวิชาชีพครูของนิสิตชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2552. วิจัยในชั้นเรียน ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

อาจารย์ชำนาญ ปาณาวงษ์

1. วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยกระบวนการกลุ่ม มีกระบวนการดังนี้

- 1.1 แบ่งกลุ่มนิสิตตามความต้องการของนิสิตและให้มีการละความสามารถ
- 1.2 มอบหมายงานให้นิสิตตามความสนใจในเนื้อหาที่กำหนด (วิจัยเชิงสำรวจ)
- 1.3 ให้นิสิตนำเสนอผลการวิจัยต่อเพื่อน
- 1.4 ให้เพื่อนช่วยทำการวิพากษ์งานวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ

2. กลุ่มเป้าหมาย

นิสิตสาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 41 คน

3. ผลลัพธ์

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการวิจัยประยุกต์ทางการศึกษาของนิสิตที่ได้รับการสอนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือพบว่า นิสิตมีความมั่นใจในการทำวิจัยเป็นอย่างดี สามารถที่จะวางแผนโครงการวิจัยได้ถูกต้อง สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตพบว่า ไม่มีนิสิตที่ได้รับผลการเรียนต่ำกว่า C โดยจำนวนนิสิตที่ได้รับผลการเรียนมากที่สุดได้แก่ระดับ C⁺ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 39.02

3.2 ทักษะการทำงานกลุ่ม ของนิสิตที่ได้รับการสอนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ พบว่า พฤติกรรมที่ปฏิบัติภายในกลุ่มโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการอยู่ในระดับดี

3.3 นิสิตส่วนใหญ่มีการวางแผนในการดำเนินกระบวนการกลุ่มคือประชุมกลุ่มเพื่อวางแผนร่วมกันว่า จะทำอะไรให้งานของตนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และกำหนดงานให้มีความเหมาะสมกับคนที่รับผิดชอบในแต่ละเรื่อง การพูดจาสื่อสารภายในกลุ่ม นิสิตจะใช้วิธีการพูดจาอย่างชัดเจน ชัดคำ มีการใช้เหตุผลในการนำเสนอความคิด อธิบายความคิดออกมาทีละขั้นตอน พูดกันอย่างตรงไปตรงมา การช่วยเหลือสนับสนุนพูดให้กำลังใจภายในกลุ่ม นิสิตจะมีการพูดให้กำลังใจกันเสมอ เมื่อนิสิตเกิดปัญหาความขัดแย้งภายในกลุ่มไม่ว่าปัญหานั้นจะเล็กหรือใหญ่นิสิตจะใช้วิธีการประชุมพูดคุยกันภายในกลุ่ม และให้เสียงส่วนใหญ่โดยยึดเหตุผลเป็นหลักทำการตัดสินใจ

4. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้/พัฒนา

- 4.1 ควรมีการจัดตารางสอนแบบยืดหยุ่นเพื่อให้นิสิตเข้าปรึกษาได้ทุกระยะของการทำงาน
- 4.2 สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้แบบกัลยาณมิตร
- 4.3 ผู้สอนควรกำหนดผู้เรียนที่มีความสามารถสูงเป็นตัวแทนกลุ่มแล้วให้ผู้เรียนที่มีความสามารถปานกลางและต่ำเข้าแต่ละกลุ่ม

5. อ้างอิง

ชำนาญ ปาณาวงษ์. (2553). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานกลุ่มของนิสิตที่ได้รับการสอนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ รายวิชา การประยุกต์ทางการศึกษา. วิจัยในชั้นเรียน ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.

อาจารย์ชนิดดา ภูหงษ์ทอง

1. วิธีการสอนจิตวิทยาตามแนวคิดจิตปัญญา มีกระบวนการดังนี้

- 1.1 Check in : การเตรียมความพร้อมในการเรียน
- 1.2 Dialogue Conversation : การพูดและฟังอย่างใคร่ครวญ
- 1.3 Reflection : การสะท้อนความคิด

1.4 Check out : การทบทวนความรู้ด้วยตนเอง

1.5 Journaling : การจดบันทึก

2. กลุ่มเป้าหมาย

นิสิตในรายวิชา 353331 จิตวิทยาสำหรับครู ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 108 คน

3. ผลลัพธ์

การจัดกิจกรรมตามแบบจิตตปัญญาในรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครูก่อให้เกิดบรรยากาศในชั้นเรียนทางบวก และนำไปสู่การมีทัศนคติที่ดีต่อรายวิชา

4. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้/พัฒนา

จิตตปัญญาศึกษาเป็นเพียงแนวทางหนึ่งในการเรียนการสอน ซึ่งไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุด อย่างไรก็ตามธรรมชาติของนิสิตในการศึกษาครั้งนี้มีการตอบรับกระบวนการจิตตปัญญาอย่างดี

5. อ้างอิง

ชนัดดา ภูหงษ์ทอง. (2552). จิตตปัญญาสู่จิตวิทยาการสอน : รู้เขา รู้เรา. วิจัยในชั้นเรียน ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.